

DEMOKRACIJA

Uredništvo: Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 3-62-75
 Uprava: Trst, ulica S. Anastasio 1-c - tel. 2-30-39
 Goriško uredništvo: Gorica, Riva Piazzetta št. 18.
 CENA: posamezna številka L 25. — Naročnina:
 mesečno L 100, letno L 1.200. — Za inozemstvo:
 mesečno L 170, letno L 2.000. — Poštni čekoval
 račun: Trst št. 11-7233.

Leto X. - Štev. 19

Trst - Gorica 11. maja 1956

Izhaja vsak petek

Indipendentisti! Ne nasedajte vabam Gosp. gibanja (MEN)

Odkar je propadlo zadnje u-
parje, da bi na občinskih in po-
krajinskih volitvah nastopila Tr-
žaška unija, naslednica bivših
italijanskih indipendentističnih
gibanj, so se razne stranke spu-
stile v izredno živahno tekmo,
da bi si pridobile čim večji del
proste dediščine, katero pred-
stavlja okrog 27.000 glasov, ki
sta jih na volitvah leta 1952 do-
bila Fronta za neodvisnost in Tr-
žaški blok.

Razne italijanske stranke, in
to predvsem desničarske, so že
pred tem sklenile, da je treba u-
stvariti nekakšno vabo, na kate-
ro naj bi se ujelo čim več indi-
pendentističnih glasov. V ta nam-
en je bilo ustanovljeno »Gos-
podarsko gibanje«. To gibanje
je postavilo svojo listo in pošilja
zdaj svoje dopise tudi sloven-
skim gospodarstvenikom. Poziva
jih, naj glasujejo za njihovo gos-
podarsko listo, ki ni strankar-
ska ter se bori samo za koristi
tržaškega gospodarstva. Neka-
teri ljudje res mislijo, da imajo
pred seboj iskrene predstavnike
čim večje tržaške samostojno-
sti. Dejansko pa je prav narobe.

Slovenec torej nima pri Gos-
podarskem gibanju kaj iskati,
kajti ne samo, da ni slovensko,
temveč ne nudi nobenega jam-
stva, da se bo borilo za gos-
podarske koristi tega ozemlja kaj
bolj dosledno kakor se bore že
razne druge skupine, posebno pa
»Slovenska lista«.

Titovci in vidalijevci se ponujajo

Na svojevrsten način se sku-
šajo vrniti v to borbo za dediš-
čino tudi komunisti. Ne da bi
jih kdo vprašal, so vidalijevci na
svojih zborovanjih začeli pro-
glašati, da jih je propad indipen-
dentističnega nastopa tako pre-
sunil, da so sklenili prevzeti in-
dependistično geslo »Trst Tr-
žačanom«. Svoje govorniške o-
dre so velikodušno ponudili in-
dependistom. Da delajo to za-
to, da bi indipendentisti povečali
število komunističnih glasov, so
seveda zamožali.

Enako je govoril tudi dr. Jože
Dekleva, zastopnik gibanja, ki
je Trst prodalo. Dejal je nič
manj, kot da se tudi njegova
Neodvisna socialistična lista bo-
ri za uresničitev ciljev Tržaške
unije! Pozval je sploh vse »na-
predne« opozicijske stranke in
gibanja, da na svojih zborova-
njih odstopijo svoje mikrofone
zastopnikom oziroma kandida-
tom Tržaške unije.

Obojim skupaj je precej na
kratko odgovoril odbor Tržaške
unije, ki je izjavil, da ni poobla-
stil nobenega svojega pristaša,
da govori na javnih zborovanjih
v imenu Tržaške unije. Pridržel
si je pravico, da bo šele kasneje
povedal, kakšno stališče naj za-
vzamejo njeni pristaši.

In Slovenska lista?

Njej se sploh ni treba ponu-
jati, niti ji ni treba šele sedaj iz-
javljati, da sprejema geslo »Trst
Tržačanom« za svoje.

Skupine in ljudje, ki so za
»Slovensko listo«, se glede tega
že od nekdanj bori za cilje, ki so
tudi v najtežjih in najodločilnej-
ših trenutkih bili istovetni z in-
dependističnimi. Zato sloven-
ski volivec in volivka nimata kaj
pomisljati. Če jima je zares za
tržaške in s tem za njune kori-
sti, bosta glasovala za »Sloven-
sko listo«, kajti na njej ni mož
in žena, ki bi izigravali in lomili
svoje volilne obljube!

Oni so slepcem slepi vodniki

(Ev. sv. Matevža, 15. pogl., 14. vrsta)

Starejši gospod, ki ga je bolezen
priklenila na posteljo, nam je po-
sial naslednji neizgovorjeni volilni
govor.

Dragi Slovenci in Slovenke!

Mnogim izmed vas klijejo v
teh dneh volilnih delavnosti v
zaskrbljenih srcih in dušah vpra-
šanja, zakaj VSI SLOVENC
NE NASTOPAMO SLOŽNO,
kakor je bila to narodna dolž-
nost vseh Slovencev pred prvo
svetovno vojno in tudi še po
njej vse do javnega fašističnega
izkoreninjenja slovenstva na tej
zemlji. Politično društvo »EDI-
NOST« je v tistih časih trdno
povezalo Slovence med seboj, in
tudi slovenski socialisti so bili
takrat samostojni in narodno za-
vedni rojaki.

Slovenci v politični preteklosti

Takrat se Slovincem niso vsi-
ljevali profesionalni politični raz-
dvajalci, ki so pri nas ustanovili
že pol ducata političnih organi-
zacij in ki so vse po vrsti falira-
le. Niso jih ustanovljali in jih
tudi danes ne ustanavljajo za-

rodje za izigravanje in sleparje-
nje nasprotnika? Kako naj se
družijo poštenjaki z ljudmi, ki
so prodali Svobodno tržaško o-
zemlje takoj potem, ko so si pri-
lastili slovenske glasove s krivi-
mi prisegami in ogoljufali slo-
venske volivke in volivce? Kako
naj možje sodelujejo z ljudmi,
KATERIM SO DOVOLJENA
VSA SREDSTVA ZA DOSE-
GO IZ TUJINE ZAUKAZA-
NIH CILJEV, ciljev, ki ne slu-
žijo koristim slovenskega naro-
da, niti koristim delovnega ljud-
stva?

Raj so obljubljali?

Če o teh resnicah razmišljajo
slovenski volivci in volivke, po-
tem se jim v žalostnih dušah in
srcih razmegli vprašanje ENOT-
NOSTI SLOVENCEV v seda-
njih okoliščinah. Spomnimo se
v vsakem trenutku in nikdar te-
ga ne pozablajmo, da so tudi v
Jugoslaviji med vojno komuni-
sti kričali in prisegali na skup-
nost Osvobodilne fronte in ob-
ljubljali nebena na tem svetu:
DEMOKRACIJO, SVOBODO,
ENAKOPRAVNOST V S E H

Možje volivci, žene volivke!

Pazimo, da po
volitvah ne
bomo jadikovali
s pesnikom:

„O, vi,
vi z našim
pismom, vi z
našo besedo
možje = kam,
kam ste
pahnili sebe
in nas?“

radi narodnih ali recimo ljudskih
koristi, pač pa samo zato, da ne-
kaj ducatov pohajčev najde za-
poslitev. V vseh teh faliranih or-
ganizacijah se drehajo vedno
isti zaslužkarji. Temu zboru po-
litičnih obrtnikov so narodne in
ljudske koristi deveta brigada!

Edini politični cilj so tem lju-
dem pokorno izpolnjevanje u-
kazov Moskve, Beograda ali Ri-
ma, ker samo na ta način jim je
zaslužek zagotovljen.

Takrat, v časih »EDINOSTI«,
naši predniki tudi niso poznali
sopotniških preračunencev, niti
spolzkih jeguljastih preskako-
valcev. Slovenski narod so vodi-
li MOŽJE in ne politični fičfiri-
či! MOŽATOST, povezana z je-
kleno narodno zavestjo in glo-
boko občuteno krščansko etiko,
to je bila najvišja moralna odli-
ka vsega našega naroda, od naj-
preprostejšega delavca in kme-
ta do razumnika.

Ta slovenska izročila sta o-
hranili nedotaknjena in neoma-
deževana edino Slovenska de-
mokratska zveza in Slovenska
katoliška skupnost. Ti dve poli-
tični organizaciji sta edini mo-
ralni in pravni naslednici nekda-
nje slovenske skupnosti. Zato
je naravno, da sta se združili
pod slovenskim imenom v SLO-
VENSKO LISTO.

Dan se z nočjo ne brati!

Kako naj se možje dogovar-
jajo s podložniki Moskve, Beo-
grada ali Rima? Kako naj se po-
gajajo z ljudmi, ki so jim bese-
de, zagotovila, prislege zgolj o-

ci, Sokoli in Katoliška akcija,
vse to so nasilno zgneti v skup-
ni komunistični kotel, ki nosi
danes ime »Socialistična zveza
delavnega ljudstva«. Ta kotel so
mešali in ga mešajo samovoljno
samo komunisti. TO JE KOMU-
NISTIČNA SKUPNOST. Uved-
li so najhujšo diktaturo po vzor-
cih stalinizma, ki so ga pogosto-
krat še prekosili. TO JE BILA
IN TO JE NJIHOVA DEMO-
KRACIJA, TO JE BILA IN JE
NJIHOVA SVOBODA.

Najsposobnejše in najbolj de-
lovne ljudi so pognali ali pa jih
zavrgli med dninarje. Pohajče
in lenuhe pa so postavili na od-
govorna mesta. Ustvarili so kli-
ko požaruške gospode na eni
strani in petnajst milijonov po-
polnih beračev na drugi strani.
Pokradli in izropali so vse, kar
so slovenski kmetje, obrtniki in
trgovci pridobili z največjim
trudom in odrekanjem skozi po-
kolenja. TO JE BILA IN JE
NJIHOVA ENAKOPRAV-
NOST. Kakšno BLAGINJO
so ustvarili delovnemu ljudstvu
na nam zgovorno pričajo mno-
žice slovenskih žena, ki prihaja-
jo peš z nekaj jajci pod predpa-

železno zaveso svoboden Trst
pohujševal. Zato so z vsemi si-
lami razbijali Svobodno tržaško
ozemlje, tako v Moskvi kot v
Beogradu in ga srečno prodali.

Če ne zgrda, pa zlepa

Če ne gre s silo, pa s smehlja-
ji. Pripeljali so v Trst oznanje-
valca z imenom in preteklostjo.
Ta naj bi izpolnil tisto, česar oni
ne zmorejo.

V čudnih okoliščinah in s še
bolj čudnimi sredstvi je nastal
»Novi list«. V velikih količinah
je oznanjevalec preplaval z njim
vso deželo. So domovi, ki so ga
prejemali po štiri izvode v dru-
žini brezplačno kar več mesecev.
Tu nihče ne ve kdo pije in kdo
plača...

Novi mož se je z »Novim li-
stom« predstavljal za človeka,
ki mu politika ni mari, ampak
mu je pri srcu zgolj skrb za slo-
venske koristi. Vsi, ki so ga po-
znali kot profesionalnega politi-
ka, saj je vse svoje življenje ži-
vel od čiste politike, njegovim
besedam in zagotovitvam niso
verjeli, niso mogli niti smeli
verjeti. Niso se goljufali! Dr.
Besednjak je razbil slovensko
katoliško organizacijo SKSZ v
Trstu ne morda zaradi kakih bi-
stvenih načelnih razlik, ampak
po že vnaprej določenih načrtih.

Krinka je padla

Pri zadnjih volitvah se je s ta-
ko imenovanim omizjem »neod-
visnih Slovencev«, ki so se iz ko-
munističnega UAIŠ-a nenadoma
znašli politično brezposelni na
cesti, povezal, da bi jih pripeljal
nazaj pod titovsko streho. Prav
pri zadnjih volitvah sta se oba
»zaveznika« izredno trudila, ka-
ko bi se priliznila skupnemu gos-
podarju in sta stalno navijala
za titovske težnje in titovska iz-
zigravanja. Tako žalostne vloge
še noben Slovenec ni odigral v
slovenski politični zgodovini!

Pri sedanjih volitvah pa sta v
polnem razgalila svoje »sloven-
stvo« tako dr. Besednjak kakor
dr. Tončič. Svoje usluge sta po-
nudila italijanski stranki odkri-
tosrčno ali pa spet zgolj iz tak-
tičnih pobud. To bo povedala
bodočnost. Tako so se izkazali
za najnevarnejše sovražnike svo-
bodnih Slovencev tisti dovčera-
šnji zakrinkanci, ki so z raznimi
»krščanskimi«, »slovenskimi«,
»rodoljubarskimi« maskami in s
samo krinko borbe za STO skri-
vali svoj resnični obraz. Z navi-
dežno preprostim ljudskim bra-
njem so poskušali omrtvičiti od-
por slovenskega podeželskega
prebivalstva proti komunistični
kugi, obenem pa so poskušali iz-
koristiti politično neorientira-
nost nekaterih slovenskih razum-
nikov in njihove skrbi za vsak-
danji kruh. Danes je povsem ja-
sno, da se ti ljudje borijo za ko-
munizem, z zahrbtnimi smehlja-
ji Hruščevih iznajdljivosti. Prav
zato so najnevarnejši komuni-
stični pomočniki, bolj nevarni od
najbolj oblastnega komunistič-
nega priganca. Razkrinkali pa
so se sami, zato bo narod z nji-
mi na teh volitvah obračunal.

Vsem govornikom »Slovenske
liste« toplo priporočam, da tega
žalostnega poglavarja slovenske
politične zgodovine ne prezrejo
in da tiste, ki so jim nasedli, z
jasno besedo poučijo, kdo je
njihov prijatelj in kdo njihov
sovražnik. Vsem ostalim pa to-
plo priporočam:

**SLOVENEK VOLI SLOVENCA
VOLI „SLOVENSKO LISTO“**

INDIJAN

DRŽAVLJANOV, MED IN
MLEKO ZA VSE IN ZA VSA-
KOGAR. »VSI SMO ENO, VSI
V BOJ PROTI OKUPATORJU;
VSI SOCIALISTI, KRŠČAN-
SKI SOCIALCI, KATOLKI IN
NAPREDNJAKI, SOKOLI IN
KATOLIŠKA AKCIJA. SKUP-
NO BOMO GRADILI BOLJ-
ŠO BODOČNOST!« To so bile
besede in prislege jugoslovanskih
komunistov.

Mnogi so besedam in pris-
legam nasedli. Premnogi nekomu-
nisti so krvaveli in izkrvaveli,
peščica komunistov pa je v var-
nem zavetju pripravljala naskok
—ne na okupatorja, ki je bil ta-
ko in tako obsojen na pogubo —
ampak naskok na državno o-
blast. Med temi, ki so nasedli,
sem bil tudi sam, eden izmed
tolikih. Vse sem jim dal. Celot-
ne prihranke, vso živino in vsa
kmečka živila. Še več, dal sem
jim svoje tri sinove, ki so padli
v njihovih vrstah, pa še danes
za gotovo ne vem pod čigavimi
svinčenkami...

Kako so nas poplašali?

Po nasilni prilastitvi oblasti,
kar oni imenujejo »osvoboditev«,
so postrelili na deset tisoče ne-
komunistov, ki jih niso odkrito
ali zvijačno pobili že med borbo.
Vse politične voditelje, ki se ni-
so pokomunistili, so pobili ali po-
zaprli. Z njimi je izmed vrhov
političnih strank in drugih orga-
nizacij odšlo komaj nekaj male-
ga plačancev.

Socialisti, naprednjaki, krščan-
ski socialci, klerikalci in liberal-

nikom ali srajco v Trst. Da,
BOLJŠO BODOČNOST so zgra-
dili sebi in svojim varovančkom,
ljudstvu pa so namesto kruha
dali kamen, namesto ribe kačo.
Danes vseh teh dejstev niti ne
prikrivajo, ljudstvu pa zopet la-
žejo, da bi vsega tega v Trstu ne
počenzjali. Tisto — pravijo — so
bili recepti za Balkan, tu bi vla-
dali z rokavicami...

Raj so počenzjali na naših tleh?

Pa se ozmimo še v bližnjo pre-
teklost in v naše lastne razmere.
V letih 1945-46 so komunisti kri-
čali in strahovali naše ljudstvo:
NIHČE NE SME V ZAVEZ-
NIŠKO SLUŽBO; KDOR TO
STORI, JE IZDAJALEC! Za-
vezniki so Slovincem nudili
vplivna mesta in enakopravno
udeležbo v javnih službah. Ko-
munistični zaslužkarji in vojni
dobičkarji so živeli po grofov-
sko od narodne imovine in so se
zbal, da bi komunizem odšel ra-
kom žvižgat, če bodo ljudje do-
bili delo in kruh. Komunizem ži-
vi namreč samo od mizerije. Da
je toliko tisoč Tržčanov odšlo
in še vedno odhaja v tujino, je
glavna zasluga komunistov.

Prav tako velika je njihova
zasluga pri prodaji Svobodnega
tržaškega ozemlja. Vse guverner-
je je odklanjala Sovjetija, ki jih
je čez nekaj let spet ponujala in
prav tako je vse guvernerje od-
klanjalo Tito. Tudi tu so se zbal
komunisti, da bi si s Svobodnim
tržaškim ozemljem Tržčani po-
pravili kosti in komunizmu obr-
nili hrbet. Podložnike pa bi za

Da se ne pozabi

Kako so tržaški titovci že leta 1949 prodajali Trst - Sklicevali so se na dogovor Tito-Togliatti

- Zato so danes zavezniki - Na naša vprašanja so vztrajno... molčali!

Tisti, ki danes tako radi kažejo s prstom na druge, češ da so zavezniki raznih italijanskih strank, menda pozabljajo, da so bili prav oni prvi, ki so se zavzemali za rešitev tržaškega vprašanja na način kot je to bilo pri srcu vsem drugim, samo ne tržaškim Slovincem. Takrat so imeli priliko pokazati svojo načelnost in slovenstvo, zvesto bo tukajšnjemu življu, pa je niso.

Sam Babič, poglavar tržaških titovcev, je že leta 1949 (na zboru v Izoli, 1. novembra 1949 s podpisanim člankom v »Primorskem dnevniku«) izjavil, da je treba rešiti tržaško vprašanje na osnovi dogovora Tito-Togliatti. Ko se je to razvedelo, je »Demokracija« o tem obširno pisala. 13. januarja 1950 je na prvi strani celo objavila »Odprto vprašanje«, s katerim je imenoma pozvala gospode: Dr. JOŽETA DEKLEVO, FRANCA STOKO, Dr. ANGELA KUKANJO, JULIJA BELTRAMA, vse tedanje občinske odbornike »Ljudske fronte« in vidnejše slovenske člane takrat še živih KPSTO, OF in SIAU

naj povedo »ali se strinja jo s tem, da g. Branko Babič s svojim predlogom za novo rešitev tržaškega vprašanja na podlagi sporazuma Tito-Togliatti pozna Trst Italiji?«

Odgovora ni bilo. Zarotniki proti STO, na katerem niso mogli igrati prve violine, so molčali. To pa jih ni motilo, da so komaj dve leti kasneje na Bazovici prisegali, da bodo STO branili, da od njega ne bodo odstopili. S to volilno obljubo so se na zadnjih volitvah potegovali za slovenske glasove.

Dejansko so pa ostali pri tem kot so bili: za dogovor Tito-Togliatti, za izigravanje volje tržaških Slovinccev, za neizpolnjevanje načela, katerega so jim na volitvah leta 1952 dali slovenski volivci. Dajali so obljube, roko so pa tiščali v žep in jo stiskali v figo.

Slovenski volivci in volivke! Kje je jamstvo, da tudi danes ne delajo tako, da je vse, kar vam govoré, resnica. Da mislijo resno s svojim slovenstvom, prosto cono, zahtevo po avtonomiji? Na preteklost pogledite, pa boste videli koliko lahko daste na njihove besede in na besede vseh, ki se z njimi vežejo.

Slovenski pregovor pravi: Povej mi s kom hočiš in povedal ti bom, kdo si. Gliha vkup štrih! In takšna »gliha«, ki ne pozna besede, ki ji je načelnost deveta briga, poslušnost tistim komandam, od katerih živé, pa vse danes vedri in oblači na vseh »skupnih«, »demokracijskih« in »neodvisnih«, toda dejansko komunističnih listah. Ne nasedite jim še enkrat, potem ko so vas tako goljufali!

Speljali so dogovor Tito-Togliatti in zato se danes lahko objemata Tito in Togliatti. Toda kdor hoče, da se spoštuje voljo tržaških Slovinccev, voli slovenske, ne pa Titove in Togliattijeve kandidate!

Proces proti skrunilcem grobov

Moskva (Tass), 29. 2. 59. Na včerajšnji 17. dan razprave proti zarotniškemu središču pod vodstvom Hruščeva, Žukova in Malenkova so sodišču predložili novo gradivo o državni sovražnem delovanju skrunilcev grobov in diverzantov, ki so pod krinko »kolektivnega vodstva« dolga leta zarotniško delovali proti Sovjetski zvezi in s tem proti koristim vsega naprednega človeštva. Pri tem se niso strašili vlačiti spomina genialnega stvaritelja sovjetske sile J. V. Stalina v umazanijo svojih reakcionarnih spletkarstev. Posebno se je včeraj potr-

dilo mnenje strokovnjakov, ki so ga izdelali še pred razpravo in po katerem je Mikojan deloval v najintimnejši celici zarotniškega središča in je svoja nasprotovanja Hruščevu zgolj sprtno prikrival, da bi s tem svoje skrunilske načrte bolj zagotovo tudi uresničil.

Sovjetsko ljudstvo pa je po zaslugi moči in čuječnosti komunistične partije in njenih varstvenih organov — kakor je posebno naglasil tov. Kruglov na včerajšnji razpravi — vse te peklerske načrte pravočasno preprečilo.

Tov. Kruglov je dejal: »Prav tako kakor je treba XX. partijski kongres označiti v sovjetski zgodovini kot »kongres izdajalcev«, prav tako si je Mikojan, ki je na tem sramotnem sestanku prvi nastopil proti svetlemu spominu našega velikega in ljubljenega Stalina, priboril žalostni naslov »junaka skrunilcev grobov«.

V teku razprave so se pojavili novi momenti v zvezi z zločinskimi stiki skrunilcev grobov z zahodnimi imperialisti, ki so pričeli kmalu po »kongresu izdajalcev« z nesramno predrzno obiskom v Londonu. Obtoženec Malenkov je svoje priznanje izpopolnil z izjavo, da je Hruščev s svojo hinavsko gonjo proti »osebni kultu« v resnici samo izpodbijal partijsko disciplino. Da je enotnost delovnih ljudi vsega sveta razbijal s tem, da je pomazal žareči lik nepozabnega Stalina. Priznal je tudi, da

je pri svojih obiskih v tujini prilaščal samemu sebi najbolj nesramni osebnosti kult. Ob tej ugotovitvi se je prijavil k besedi državni javni tožilec Behterev-Sibirski in obžaloval, da sovjetska justica jamči dobroto nepristranskega pravnega izreka »celo sluzastemu mrčesu agentov, ki se medsebojno obdružujejo« in s tem onemogoča, da bi to črvido golazen enostavno pohodili škornji našega delovnega ljudstva.

Tudi včeraj so bili na obravnavi prisotni tovariši Molotov, Kaganovič, Pervuhin in Radek. Prav tako pa tudi delegacija urednikov zahodnoevropskega tiska, ki so častni gostje sovjetske vlade. Prispeli so v Moskvo s posebnim letalom Stalinove letalske družbe.

(FORUM, DUNAJ)

Čitateljem »Demokracije«

»Resnicoljubni dobrotniki« svobode in demokracije pokupijo »Demokracijo« že prvo uro po njenem izidu. Verjetno jih resnica le preveč zbada v užitekarske potrebe in jim grozi z nezaželjeno shujševalno kuro. »Demokracijo« zagotovo dobite na sedežu SDZ v ulici Machiaveli 22-II in v upravi lista v ulici S. Anastasio 1/c ter pri vseh krajevnih volilnih odborih »Slovenske liste«.

SO TO SOCIALISTI?

Odgovor socialistične internacionale komunistom - Komunisti so uničili še usakogar, ki se je z njimi bratil - Samo muhe se še usedajo na limanice

Moskovska »Pravda« in radio, za njima pa vsa komunistična propaganda proglasa, da je danes najbolj pereč problem »dosega enotnosti delavskega razreda v boju za osnovne koristi delavcev«. Za vse, ki se še spominjajo časov izpred druge svetovne vojne, pa tudi razvoja raznih evropskih odporiških gibanj, je jasno, da gre pri tem za poziv na ponovno ustvarjanje »ljudskih front«.

Kaj so bile ljudske fronte? Povezava vseh socialno usmerjenih gibanj in strank s komunisti, seveda tako, da so komunisti ukazovali, drugi pa ubogali in plesali. Komunisti, ki sami niso mogli dovolj razširiti svojih vrst, so z ljudskimi frontami nekajkratno povečali svoj vpliv. Odločilno vlogo so odigrale ljudske fronte v prvem letu boja proti Hitlerju, ko so rušile moralo v vrstah protihitlerjevskih sil in je n. pr. francoska »ljudska fronta« v veliki meri pripomogla, da je Francija bila tako hitro in tako rekoč sramotno poražena.

In odporiška gibanja? V kolikor so bila zgrajena po vzorcu »ljudskih front«, kakor je bil to slučaj v večini vzhodnoevropskih držav in tudi v Jugoslaviji (namreč glede Titovega gibanja, ki je zmagalo), v vseh takih primerih so odporiška gibanja služila samo komunistom, da so se povzpeli na oblast. In čim so enkrat trdno sedeli na oblasti, so za nasprotniki hitro polikvidirali še svoje zaveznike. Kočeno so ostali sami, vladajo z nasiljem, diktaturami, uničili so vsako demokracijsko svobodo, prepovedali stave, zaslužnili so državljane, še posebno pa kmeta in delavca.

Po teh izkušnjah torej komunisti zdaj zopet pozivajo na »skupnost«, na ustvarjanje »ljudskih front« itd. Najbolj smešno pa je, da še vedno najdejo backe, ki jim verjamejo. Eni zato,

ker so se skregali z razumom, drugi, ker se jim tresejo hlače, tretji pa zato, ker lovijo korist in mislijo, da je zadnji čas, da menjajo zastavo. Stožilo se jim je po koritih, po raznih plačanih funkcijah in — navajeni so pač, da so na strani tistega, za katerega mislijo, da je najmočnejši, ne pa na strani pravice. Take kalinice so pri nas komunisti obeh taborov, titovskega in vidalijevskega, polovili in potaknili v svoje »skupne«, »demokracijske«, »neodvisne« in kakor že vse izmenujejo te kukavičje liste.

Socialistična internacionala ne naseda

Toda če so tako uspeli pri ljudeh, ki niso razgledani, katerim zaletlost in stremušstvo slepita razum ali pa so udarjeni na cvenk srebrnikov, ni komunistični klic naletel na enak odziv prav pri tistih, ki bi jih komunisti najraje pridobili. Tržaški titovci javno zdihujejo, zakaj ni prišlo do skupnih list z italijanskimi socialnimi demokrati. Podobno obžalovanje izražajo tudi italijanski komunisti. Še značilnejše pa je, da se je izrekla proti sodelovanju s komunisti tudi sama Socialistična internacionala, torej organizacija, ki govori v imenu velike večine delavstva svobodnega sveta. Na svoji seji aprila meseca v Londonu je Socialistična internacionala izdelala in odobrila odgovor na komunistično vabilo, v katerem pravi:

»Med socializmom in komunizmom ni ničesar skupnega... Komunisti so samo popačili pravo idejo socializma... Koderkoli so prišli na oblast, so uničili sleherno svobodo, vsako pravico delavcev, vsako politično pridobitev in vsako človeško vrednoto, ki so jo skozi več generacij priborili socialisti. Socialisti verujemo v demokracijo, komunisti ne. Socialisti verujemo v pravice človeka, komunisti se iz njih norčujejo.«

JEŽEV SLUČAJ

Dva urednika - Herojstvo Slavka Uršiča in klaverna nenačelnost dr. Ježa

Slavno uredništvo!

Z velikim zanimanjem in moralnim zadoščenjem sem prebral dopis na drugi strani zadnje »Demokracije«, v kateri je nekdo primerjal naše kapitulantske komunistične sopotnike z junakim branilcem Alcazarja, ki ni maral kloniti, čeprav je s tem žrtvoval svojega sina in je tvegala tudi lastno glavo. Takšne junake spoštuje vsak, pa naj gre za nasprotnika ali zaveznika, kajti junštvo in načelnost sta nekaj, pred čemer se pošten človek vedno odkrije. Tudi načelniki in prepričani komunisti mi vzbujajo spoštovanje, medtem ko čutim do vseh političnih glis, ki študirajo samo, kako bi primernejše krivile hrbtenico, kvečjemu gnus.

In prav Vaš tednik je imel v osebah dveh svojih odgovornih urednikov dva takšna primera.

Prvi je bil Slavko Uršič, dejanski in odgovorni urednik »Demokracije«, katerega članke sem prebral z največjim užtkom. Čutili je bilo, da je tednik izrazil njegovega hotenja, bil mu je duša. Ni klonil, ni gledal na žrtve, ne vem, če ste ga sploh kaj plačali. Ne poznam teh okoliščin, a čutil sem, da je bil z listom tako eno, da so ga komunisti, ko grožnje niso nič zalegle, končno ugrabili in najbrž ubili, misleč, da bodo s tem ubili tudi »Demokracijo« in naše demokracijsko gibanje. Slavko Uršič je bil torej heroj. Poznal je samo borbo,

vztrajanje do zmage ali pa smrti. Ni klonil.

Ne vem kaj je pripravilo lastnike »Demokracije« do tega, da so kmalu po Uršičevi ugrabitvi in po preselitvi lista v Trst izbrali za odgovornega urednika »Demokracije« dr. Ježa. Je to bilo usmiljenje do človeka, ki je izgubil položaj v slovenskem šolstvu? Poznal sem tega gospoda že prej in moram reči, da me je izbira te osebe za takšno mesto, kot je odgovorni urednik »Demokracije«, pošteno presenetila. Vaš list je takoj izgubil svoj nekdanji ogenj, in kar ga je držalo pokonci, očitno ni bilo Ježovo pero. Tudi to je splošno znano. Toda bil je vendarle odgovorni urednik. In tudi če ste ga vzeli k sebi iz usmiljenja, vidite zdaj, koga ste redili: presedlal je na komunistično listo za občino Devin-Nabrežina! Bilo mi je kot bi me nekdo s kolum po glavi. Veliko političnih selfov-mortalov sem že videl, takšnega pa še zlepa ne. Pri vsem sem pa koncem koncev le imel zadoščenje: možakar se je pokazal prav takšen kot sem svoječasno bil prepričan, da se bo. Le precej dolgo je trajalo. Zdaj tudi razumem, zakaj že poldrugeto leto ni več urednik »Demokracije«.

Tako so »Demokraciji« komunisti dejansko ugrabili dva urednika. Eden je svoje ime zvalisal z zlatimi črkami v našo politično zgodovino in bo živel večno, pa čeprav je končal v komunistični teči ali celo pod komunističnimi krogli. Drugi, ki je pristal v komunističnem objemu in na komunistični listi, je pa sicer še vedno živ in celo menda uči našo mladino (najbrž svoje ne-načelnosti?), toda za vse pošten in nekaj vredne ljudi je moralno mrtev. Ni ga več, ne kot človeka, ne kot moža.

Takšna je moja misel. Mislim pa, da bi morali o temu tudi Vi kaj povedati, da ne bi ljudje mislili, da so komunisti z Ježem zares dobili človeka, ki nekaj pomeni in nekaj šteje.

Vaš čitatelj in demokrat D. Z.
Op. ured.: Zaenkrat objavljamo samo dopis, ki smo ga prejeli. Zaradi pomanjkanja prostora in najnejših zadev, ki imajo prednost, se pa na slučaj dr. Janka Ježa povrnemo enkrat prihodnjic.

Preproste modrosti

»Pr. dn.« je 9. t. m. objavil volilne delavnosti komunistov in njihovih sopotnikov. Na komunističnih shodih na podeželju so po tem poročilu govorili: v Saležu Alojz Markovič in Franc Štoka; v Lonjeru: dr. Jože Dekleva; v Padričah: Zorko Jelinič; na Školjetu: tov. Kenda in tov. Samša. Morda bi slovenskim volivcem in volivkam »Pr. dn.« pojasnil nekaj več značilnosti vseh teh »prijateljev ljudstva«. Kdo so ti tovariši? Kje so uslužbeni in od česa živijo. To je namreč važno vedeti. SVOBODNI IN NEODVISNI LJUDJE GOVORILNI SVOBODNO IN NEODVISNO; DNINARJI PA MORAJO GOVORITI IN PROPAGIRATI SAMO TISTO, KAR JIM UKAZUJEJO GOSPODARJI! O GOVORIH SVOBODNIH LJUDI JE VREDNO RAZMISLJATI — IN SE PO NJIH TUDI RAVNATI; HVALNICE HLAPECV O GOSPODARJEVIH »VRLINAH« NE MOREJO PREPRIČEVATI PAMETNIH LJUDI! TO SO IZKUŠENE MODROSTI, OKAR SVET STOJI.

Partijski uslužbenci na listah, partijski uslužbenci na shodih, pa naj še na volilnicah ostanejo — sami uslužbenci!
Svobodni in neodvisni volivci volijo SLOVENSKO LISTO, ki je svobodna in neodvisna.

Volilni sonet

Hinavstvo, zavijanje, lumparija, prekanjenost lisičja, zvitost kače, politika se zde vam vse zvičaje; klin s klinom, z lumpom lump [naj se pobija!

Krivi naj se pravica in zavija; poštenost, plemenitost so igrače! Obrekovanje, laž, če ni drugače — dovoljena je vsaka grdobija.

Slabó ne more dobrega roditi, noč z dnevom, laž z resnico se [ne družij; kaj moglo bi iz take zveze priti?

Slovenec ne brazda po tuji luži; tak narod svoj bi moral zatajiti. SLOVENSKA LISTA

[le slovenstvu služil!
(Po Josipu Stritarju)

